

NN

ur. 1930; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	niemiecki obóz koncentracyjny w Lublinie, obóz hitlerowski Majdanek

Praca na terenie obozu na Majdanku

[Licząc] od łaźni i komory gazowej, pierwszy barak to był Effekten-Kammer, drugi był Effekten-Kammer, trzeci był Pferdestall – teraz to już nie jest ten sam budynek, bo on się palił, później żołnierze, jak tam 2 Armia się tworzyła, rąbali, palili, bo musieli czymś się grzać. To był tak zwany Pferdestall – stajnia koni, myśmy tam mieli wszystkie konie. Pferdestall [obsługiwany był] przez jeńców polskich pochodzenia żydowskiego – [Niemcy] ich też wystrzelali wszystkich i później angażowali wszystkich najmłodszych do tego Pferdestall. I Niemcy już nam nowe przepustki wydali na obóz, zdjęcia nam porobili. [Na zdjęciu z przepustki] z Pferdestall [moja bluza] jest prawdopodobnie po Rosjanach, bo [Niemcy] z tych baraków Effekten-Kammer I i II nam fasowali rzeczy do roboty. No i później w obozie robiłem wszystkie roboty, tam byłem przy koniach. [To był] początek 1944. Po rozstrzelaniu [załogi stajni w 1943] jak przerwali nas do Pferdestallu, to już do końca byłem w Pferdestallu.

Tam robiliśmy w ogrodnictwie – wkoło obozu wewnętrznego był tak zwany Gärtnerie. Lagergut miał swoje pola, a za drutami zewnętrznymi, wewnątrz nich, był tak zwany Gärtnerie, ogrodnictwo. Od Kośminka, poprzez Dziesiątą, tutaj wkoło myśmy obrabiali wszystkie sprawy w ogrodnictwie. Co końmi trzeba było robić, tośmy robili. W ogrodnictwie wszystko woziliśmy, nawet kompostniki zwoziliśmy, przecież te prochy były zwożone na kompostniki, wszystkie śmiecie z obozu na kompostniki, a później żeśmy to rozwozili po polach normalnie, więc kapusta rosła na tym [ogromna]. Nami rządził tam Fritz. Na Lagergucie był Franz, a na Gärtnerieiu był Fritz, ogrodnik, to u niego tam robiliśmy.

Data i miejsce nagrania	2013-03-05, Świdnik
Rozmawiał/a	Jakub Chmielewski, Łukasz Kijek
Transkrypcja	Piotr Krotofil
Redakcja	Piotr Krotofil
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"